

ВСТУХОВА І. А.,

кандидат юридичних наук, доцент,

доцент кафедри трудового права

Національного юридичного

університету Імені Ярослава Мудрого

**ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ВІДПУСТКИ ПО ДОГЛЯДУ ЗА
ДИТИНОЮ ЗА ЗАКОНОДАВСТВОМ УКРАЇНИ: ТЕОРЕТИЧНІ ТА
ПРАКТИЧНІ ПИТАННЯ**

У статті розглядаються питання правового регулювання відпустки по догляду за дитиною, передбаченими як міжнародними нормативно-правовими актами, так і трудовим законодавством України. Проаналізовано порядок надання вказаної відпустки в історичному аспекті. Особлива увага приділена практичному застосуванню окремих положень трудового законодавства при наданні відпустки по догляду за дитиною особам із сімейними обов'язками.

Ключові слова: соціальні відпустки, відпустка по догляду за дитиною, жінка або інші родичі, які фактично здійснюють догляд за дитиною.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Кашкин Ю.С. Трудовое право Европейского Союза: учебное пособие. Москва: Волтерс Клувер, 2009. 304 с.
2. Про Концепцію державної сімейної політики: Постанова від 17.09.1999 № 1063-XIV. *Відомості Верховної Ради України*. 1999. № 46-47. Ст. 404
3. Про засади внутрішньої і зовнішньої політики: Закон від 01.07.2010 № 2411-VI. *Офіційний вісник України*. 2010. № 55, стор. 17, стаття 1848
4. Про відпустки: Закон від 15.11.1996 № 504/96-ВР. *Відомості Верховної Ради України*. 1997 р. № 2 ст. 4
5. Гаращенко Л.П. Правове регулювання відпусток за законодавством України: Монографія. Київ: Редакція газети «Іменем Закону», Павлім, 2003. 172 с.
6. Гуцу С.Ф. Місце соціальних відпусток у трудових правовідносинах. *Право і безпека*. 2010. № 4 (36). С. 216

7. Лушников А.М., Лушникова М.В. *Коллективное трудовое право. Индивидуальное трудовое право. Процессуальное трудовое право* Т.2. Курс трудового права: Учебник: В 2 т. Москва: Статут, 2009. 1151 с.
8. Авескулов В.Д. *Правове регулювання щорічних відпусток в Україні: дис. кандидата юр.наук.* Харків, 2014. 212 с.
9. О дальнейших мерах помощи женщинам-матерям, работающим на предприятиях и в учреждениях: постановление Совета Министров СССР от 13 октября 1956 г. *Собрание постановлений правительства.* 1957. № 2 Ст. 7
10. Про дальші заходи допомоги жінкам-матерям, які працюють на підприємствах і в установах: Постанова від 29.11.1956 № 1416. *Зібрання постанов Уряду УРСР.* 1956. № 21-22. Ст. 224
11. Про заходи по дальшому поліпшенню охорони здоров'я і розвитку медичної науки в країні. *Собрание постановлений правительства СССР.* 1968. № 13. Ст.82
12. Про заходи по дальшому поліпшенню охорони здоров'я і розвитку медичної науки в Українській РСР. *Зібрання постанов Уряду УРСР.* 1968. № 10. Ст. 127
13. Основи законодавства Союзу РСР і союзних республік про працю. *Ведомости Верховного Совета СССР.* 1970. № 29. Ст.265
14. Про внесення змін і доповнень в Кодекс законів про працю Української РСР при переході республіки до ринкової економіки: Закон від 20.03.1991 № 871-ХІІ. *Відомості Верховної Ради України.* 1991. № 23. Ст. 276.
15. Про невідкладні заходи щодо поліпшення становища жінок, охорони материнства і дитинства, зміцнення сім'ї: Постанова від 10.04.1990 № 1420-І. *Ведомости съезда народных депутатов СССР и Верховного Совета СССР.* 1990. № 16. Ст. 269
16. Проект Трудового кодексу України № 1658 (переробл. 20 травня 2015 р.) URL: <http://rada.gov.ua> (Дата звернення 24.04.2018)
17. Витяг із узагальнення практики розгляду судами справ за скаргами на неправомірні дії органів державного управління і службових осіб, які ущемляють права громадян. *Закон і бізнес.* 1994. № 42
18. *Праця і зарплата:* Газета від 19 листопада 2014 р. № 43 (911; С. 17).
19. *Праця і зарплата:* Газета від 1998. № 15
20. Про Програму «Українська родина»: затв. пост. Кабінету Міністрів України від 14.03.2001 р. *Офіційний вісник України.* 2001. №11. Стор.59, ст.449
21. АнучинаЛ.В., Грицаненко В.Г. Украинская женщина: прошлое и настоящее. Матеріали науково-практичної конференції «Жінки за духовну безпеку суспільства» . Харків, 1999. - С. 49 – 52

22. *Праця і зарплата*: Газета від 6 серпня 2014 р. № 29 (897)
23. Новий словник української мови у трьох томах. Київ. Вид-во «Аконіт». 2008. том. 1. С. 572
24. Про затвердження форм первинної облікової документації та інструкцій щодо їх заповнення: затверджена наказом Міністерства охорони здоров'я України 11 червня 2012 р. № 430. *Офіційний вісник України*. 2012. № 56, стор. 179, стаття 2273

REFERENCES

1. About introduction of amendments and additions to the Code of Labor Laws of the RSFSR in the transition of a republic to a market economy: Law No. 871-XII. *Supreme Council of Ukraine*. March 20, 1991. No. 23. Art. 276
2. About the Concept of State Family Policy: Resolution No. 1063-XIV 1999. *Supreme Council of Ukraine*. of September 17, 1999. № 46-47. Art. 404
3. About the program "Ukrainian Family": Zat. post. The Cabinet of Ministers of Ukraine 2001. *Official Bulletin of Ukraine*. of March 14, 2001. No. 11. P. 59, p.449
4. About vacations: Law No. 504/96-BP. *Supreme Council of Ukraine*. November 15, 1997, No. 2, Art. 4
5. An excerpt from the generalization of the practice of consideration of cases by courts of complaints about unlawful actions of state administration bodies and service axes that infringe on the rights of citizens. *Law and business*. 1994. No. 42
6. Anuchina L.V., Gritsanenko V.G. 1999. Ukrainian woman: past and present. In: Women for the spiritual safety of society. *Materials of the scientific-practical conference Kharkiv*, pp. 49-52
7. Aveskulov V.D. 2014. Legal regulation of annual leave in Ukraine. PhD. Kharkiv
8. Basis of legislation of the Union of Soviet Socialist Republics and the Union Republics about labor. *Statements of the Supreme Soviet of the USSR*. 1970. No. 29. St.265
9. Garaschenko L.P. 2003. Legal regulation of holidays according to the legislation of Ukraine: Monograph. Kyiv: *The edition of the newspaper "The Name of Law"*, Pavlim
10. Gutsu S.F. 2010. Place of social holidays in labor relations. *Right and safety*. 4 (36). 216 pp
11. Kashkin Yu.S. 2009. *Labor law of the European Union: a manual*. Moscow .: Walters Clueur,
12. Labor and salary: *Newspaper* dated August 6, 2014 No. 29 (897)
13. Labor and salary: *The newspaper* of 1998. № 15
14. Labor and salary: *The newspaper* of November 19, 2014, No. 43 (911; P. 17).
15. Lushnikov AM, Lushnikova MV 2009. Collective labor law. Individual labor law.

- Procedural Labor Law In: *Course of labor law*: Textbook: [In 2 Vols.]. Moscow: Statute
16. New dictionary of Ukrainian in three volumes. 2008. Kiev. *View of "Aconit"*. Volume. 1. p. 572
 17. On approval of forms of primary accounting documentation and instructions on their filling: approved by the order of the Ministry of Health of Ukraine № 430. *Official Bulletin of Ukraine*. June 11, 2012. № 56, p. 179, article 2273
 18. On Further Measures for Assisting Mothers-Mothers Employed in Enterprises and Institutions: Resolution of the Council of Ministers of the USSR. *Collection of Government Decrees*. of October 13, 1957. No. 2, Art. 7
 19. On further measures to assist mothers who work in enterprises and institutions: Resolution No. 1416. *Collection of resolutions of the Government of the USSR*. Of November 29, 1956. No. 21-22. Art. 224
 20. On measures for further improvement of health care and development of medical science in the country. *Collection of resolutions of the USSR government*. 1968. 13. P. 82
 21. On Measures for Further Improvement of Health Care and Development of Medical Science in the Ukrainian SSR. *Collection of resolutions of the Government of the USSR*. 1968. No. 10. Art. 127
 22. On the Principles of Internal and Foreign Policy: Law No. 2411-VI. *Official Bulletin of Ukraine* of July 1, 2010. № 55, p. 17, article 1848
 23. On urgent measures to improve the situation of women, protection of motherhood and childhood, strengthening of the family: Resolution of 10.04.1990 № 1420-I. *Statements of the Congress of People's Deputies of the USSR and the Supreme Soviet of the USSR*, of 1990. No. 16. Art. 269
 24. *Project of the Labor Code of Ukraine No. 1658* (revised May 20, 2015) [online] Available at: <http://rada.gov.ua> (Date of Appeal 24.04.2018)

И.А. ВЕТУХОВА

кандидат юридических наук, доцент, доцент кафедры трудового права Национального юридического университета имени Ярослава Мудрого

**ПРАВОВОЕ РЕГУЛИРОВАНИЕ ОТПУСКА ПО УХОДУ ЗА РЕБЕНКОМ ПО
ЗАКОНОДАТЕЛЬСТВУ УКРАИНЫ: ТЕОРЕТИЧЕСКИЕ И ПРАКТИЧЕСКИЕ
ВОПРОСЫ**

В статье рассматриваются вопросы правового регулирования отпуска по уходу за ребенком, который предусмотрен как международно-правовыми актами, так и трудовым законодательством Украины. Проанализирован порядок представления указанного

отпуска в историческом аспекте. Особое внимание уделено практическому применению отдельных норм трудового законодательства при предоставлении отпуска по уходу за ребенком лицам с семейными обязанностями.

Ключевые слова: социальные отпуска, отпуск по уходу за ребенком, женщина или другие лица, которые фактически осуществляют уход за ребенком.

VETUHOVA I. A.

Candidate of Legal Science, Associate Professor, Assistant Professor of the Labor Law

Department of Yaroslav Mudryi National Law University

LEGAL REGULATION OF CHILD-CARE LEAVE BY UKRAINE'S LEGISLATION: THEORETICAL AND PRACTICAL ISSUES

Problem setting. The child-care leave in Ukrainian legislation is classified as social. The mentioned leave is important in the care, supporting and upbringing of the child in the family. Not always the provisions of labor legislation on the child-care leave can be applied to a particular life situation.

Analysis of recent researches and publications. The scientific study of social leaves, in particular, the procedure for granting the child-care leave, took place in the works of A. M. Lushnikov, M. V. Lushnikova, Kashkina Yu.S., Garaschenko L. P., Gutsa S. F., Aeskulova V. D. etc.

Target of research. The purpose of the article is a comprehensive study of the legal regulation of child-care leave.

Article's main body. With the development of social production and the subsequent involvement of a large number of women in productive relations, there was an objective need to create conditions for them not only for work, but also for the upbringing of children. It is known that in the history of mankind development there was unable to create such social institute that would replace the family and assume the complexity and diversity of its functions. This is due to the birth, upbringing and retention of children in the family. And in order for it to be successful, families must be given a certain amount of time, including leaves. Such leaves in labor legislation is called social. Ukrainian legislation provides for certain types of social holidays: maternity leave, child-care leave until the child reaches the age of three, child-care leave and additional leave for workers with children or an adult child with disabilities since childhood, subgroup A of 1 group. The subject of this study is the legal regulation of child-care leave.

Conclusions and prospects for the development. Studying of the legal mechanism for granting child-care leave on certain enterprises gives grounds to conclude that certain circumstances should be taken into account when applying certain provisions of regulatory acts:

the place of residence of parents and other members of the family who actually cares for a child, the state of mother's health during the period of her being on child-care leave, the number of children in the family, and others. We believe that the proposals on the legal regulation of child-care leave will be directed at the harmonious combination of family members of participation in social production with the upbringing of children, as well as taking into account their personal needs and will have a positive impact on the fulfillment of their labor duties.

Key words: social leave, child-care leave, woman or other relatives who are actually caring for a child.